

ZAKGIDS
Vogels
van
Nederland en België

Tekst Ger Meesters, Luc Hoogenstein, Jip Louwe Kooijmans

Tekstadviezen SOVON (Harvey van Diek)

Bureauredactie Maureen Kemperink

Illustraties Elwin van der Kolk

Statusinformatie en waarneemkansen Sovon

Vormgeving en opmaak Elske Verharen, Oxéδιο

© 2011, KNNV Uitgeverij, Zeist

4e druk, 2017, geheel herzien

ISBN 978 90 5011 581 0 NUR 435

www.knnvuitgeverij.nl

De KNNV Uitgeverij is gespecialiseerd in unieke publicaties over natuur en landschap. Daarmee geeft de uitgeverij waardevolle kennis door van wetenschappers en amateurs aan een breed publiek. Zo draagt de KNNV Uitgeverij bij aan de bescherming van de Nederlandse natuur en aan het plezier dat mensen eraan beleven.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photocopy, microfilm or any other means without the written permission from the publisher.

ZAKGIDS
Vogels
van
Nederland en België

Luc Hoogenstein

Ger Meesters

Jip Louwe Kooijmans

MET ILLUSTRATIES VAN
ELWIN VAN DER KOLK

KNNV Uitgeverij

Voorwoord

Vogels zijn overal, waar je ook komt. In de stad, het bos of in de tuin. Soms onverwacht zoals een appelvink op de voederplank. Maar vaak ook verwacht zoals de eerste gierzwaluw op Koningsdag of het geluid van overvliegende koperwieken die de herfstvakantie inluiden. Vogels kijken geeft het genieten in de natuur een extra dimensie. De schoonheid, de diversiteit aan vormen, kleuren, gedragingen en geluiden van vogels vervelen nooit. Vogels kijken is een verrijking van je leven!

Ons land heeft door de verschillende landschapstypen een grote verscheidenheid aan vogelsoorten. Wereldwijd en in Nederland gaan echter heel wat soorten achteruit. Om daar wat aan te kunnen doen is kennis van vogels de eerste stap. Als je de soorten niet kent, weet je ook niet of ze in aantal afnemen of zelfs verdwijnen.

Ik hoop dat mijn illustraties in deze gids ertoe bijdragen dat meer mensen de vogels in hun omgeving leren (her)kennen, hun aanwezigheid gaan opmerken en waarderen. In deze gids worden alleen de vogelsoorten uit Nederland en België behandeld. Daarom is het een toegankelijke en overzichtelijke vogelgids en zeer geschikt voor de beginnende vogelaar.

Ik sluit me tot slot volledig aan bij de uitspraak van Jac. P. Thijsse: "We mogen wel zeggen dat we een groot gedeelte van de vreugde van ons bestaan te danken hebben aan de vogels".

Elwin van der Kolk

online vogelgids:
vogelbescherming.nl/vogelgids

The screenshot shows the website interface for the Baardman bird. At the top, there is a navigation bar with the logo 'Vogelbescherming NEDERLAND' and menu items: 'Over ons', 'Waar zijn we?', 'Wat doen we?', 'Contact', and 'Help'. Below the navigation bar, there is a search bar and a 'Zoek op naam' button. The main content area features a large illustration of a Baardman bird perched on a branch. The title 'BAARDMAN' is prominently displayed in green. Below the title, there is a subtitle 'Bearded Reedling, Penelope's bunting - Tringa's (Tringidae)'. A descriptive paragraph starts with 'D' Baardman is een vrolijk, met roestroze hoofd...' and is followed by a list of 'SNEL NAAR INFORMATIE OVER:' with links for 'Herkenning', 'Levenswijze', 'Verspreiding en aantal', 'Bescherming', and 'Aan- en toegenomen'. A large photograph of the bird is shown below the text. The 'HERKENNING' section starts with 'D' Baardman heeft een oranjebruine kleur en een lange...' and is followed by a 'GELUID' section with a 'Luisteren' button and a 'Hoe het klinkt' link. A small illustration of the bird is shown at the bottom right of the page.

Help mee vogels beschermen!

Gefeliciteerd! Voor u ligt één van de handigste compacte vogelgidsen die er zijn. Met prachtige illustraties, heldere teksten en handige herkenningstips is de *Zakgids Vogels van Nederland en België* alles wat u nodig hebt om voor het eerst vogels te ontdekken. Deze gids is een mooi resultaat van de samenwerking tussen KNNV Uitgeverij en Vogelbescherming Nederland: samen de mooiste vogelboeken maken. En meer: de QR codes in dit boekje geven u toegang tot de beste online vogelgids, waar u alles te weten komt over onze vogels. Zoals herkenningstips, foto's filmpjes en geluiden maar ook gedrag en beschermingsinformatie.

Vogelbescherming Nederland stimuleert het kijken naar vogels van harte en is blij met de steeds grotere populariteit ervan. Niet alleen krijgen mensen daardoor meer oog voor natuur, ook het draagvlak voor bescherming van natuur en vogels neemt toe.

U kunt ook zelf bijdragen aan de bescherming van vogels door bijvoorbeeld uw tuin vogelvriendelijk in te richten. U kunt Vogelbescherming Nederland helpen door lid van onze vereniging te worden. Samen staan we sterk en kunnen we meer bereiken. Als lid krijgt u bovendien vijf keer per jaar het schitterende tijdschrift *Vogels* thuisgestuurd, met daarin prachtige artikelen, fotografie en reportages over vogels, inclusief vogelkijktips en de mooiste vogelplekken om in Nederland te bezoeken.

Meld u aan als lid op www.vogelbescherming.nl en een nieuwe vogelwereld gaat voor u open.

Neem dit mooie vogelboekje meteen mee naar buiten en geniet.
Heel veel vogelplezier!

Fred Wouters, directeur Vogelbescherming Nederland

Inleiding

Voor je ligt de *Zakgids Vogels van Nederland en België*. Deze gids is bedoeld om de vogels in het veld te herkennen. De informatie is daarom zo veel mogelijk beperkt tot wat je in het veld kunt waarnemen: hoe ziet de vogel eruit, wat is typerend gedrag, welk geluid maakt de vogel en in welk biotoop leeft de soort. Om het geheel compleet te maken is er een overzicht van wanneer de soort bij ons te zien is en een link naar de online vogelgids van Vogelbescherming Nederland. Bovendien bij elke soort een kijktip van de auteurs: in welk gebied maak je kans om een soort te zien of waar kan je nog meer op letten. **Deze gids is ideaal om mee te nemen als je vogels gaat kijken.**

Wij wensen je heel veel plezier in het veld met deze gids op zak!

De auteurs

Determinatiehulp

Om het zoeken te vereenvoudigen vind je achterin de gids een determinatiehulp van de belangrijkste groepen. Per groep is aangegeven wat de gemeenschappelijke en de onderscheidende kenmerken zijn.

schutbladen achterin

snelzoeker determinatiehulp

 <p>stellopers > pag 106-101 slank lange poten doorgaans lange snafel & kleur van poten & snafelkleur biotoop</p>	 <p>strandlopers > pag 111-109 klein vaak in grote (overwegend) groepen & biotoop kleur van poten gedrag</p>	 <p>alken > pag 130-130 zwart met witte zandvleugel dubbel veer snelle zwerfvlucht & grootte vorm van snafel zwart-wit patroon</p>
 <p>jagers > pag 136-130 meestal klein bruingelkleur krachtige vlucht behagen andere zandvogels & grootte vorm van staart tekening in vleugels</p>	 <p>meeuwen > pag 143-150 overwegend wit vliegen goed en veel jongen met veel bruis & kleur van snafel en poten kleur van rug en vleugels grootte</p>	 <p>stern > pag 153-155 slank overwegend zwart of wit zeer behendig vliegen & wit of zwart biotoop kleur van snafel en poten</p>
 <p>opwerpers > pag 162-174 dalen (voornamelijk zwaaien in groepen) veel in vlucht of op uitrijpzet & vorm en houding van de vleugels lichaamsbouw en staartvleugel biotoop</p>	 <p>ulien > pag 175-181 ogen aan voorzijde van de kop voornamelijk 'vachtvacht' & kleur van ogen grootte biotoop en geluid</p>	 <p>spachters > pag 185-191 klein laag staan vlieg op de grond & kleur grootte biotoop</p>
 <p>valken > pag 193-197 dalen (voornamelijk op de grond) puntige vleugels snelle vlucht & gedrag en toekening op onderzijde kleur van bovenzijde</p>	 <p>klauwieren > pag 199-200 roefvogelachtige zandvogels met heel kleine en lange staart & kleur van de bovenzijde koptekening seizoen</p>	 <p>kraaien > pag 201-208 meestal zwart soms zwart, wit en grijs & grootte patroon van zwart, wit en grijs staart</p>

Achterin zijn een paar pagina's met **zeldzaamheden en exoten**. Vogelsoorten die bij ons zo zeldzaam zijn dat ze gemiddeld minder dan tweemaal per jaar worden waargenomen zijn niet in dit boek opgenomen (volgens de beoordelingscriteria van het de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Fauna).

Vogelsoorten

De gids is zo compleet mogelijk gemaakt voor de soorten die in Nederland regelmatig voorkomen. Van sommige soorten is de kans dat je ze ziet erg klein, omdat ze zeldzaam zijn. Per soort is de status vermeld:

Broedvogel vogel die in Nederland broedt

Doortrekker buiten de trektijd amper aanwezige niet-broedvogel

Dwaalgast niet-broedvogel die af en toe afdwaalt naar Nederland

Jaarvogel het hele jaar aanwezige broedvogel

Jaargast het hele jaar aanwezige niet-broedvogel

Standvogel Nederlandse broedvogel die geen trek vertoont

Wintergast in het winterhalfjaar aanwezige niet-broedvogel

Zomergast in het zomerhalfjaar aanwezige niet-broedvogel

Zomervogel buiten Nederland overwinterende broedvogel

Aanduiding van talrijkheid

BROEDVOGELS (PAREN OF TERRITORIA)

uiterst schaars	1 - 50
zeer schaars	51 - 250
schaars	251 - 1.000
vrij schaars	1.001 - 5.000
vrij talrijk	5.001 - 25.000
talrijk	25.001 - 100.000
zeer talrijk	100.001 - 500.000
uiterst talrijk	> 500.000

QR-code

Bij elke soort staat een QR-code, deze verwijst naar de online vogelgids van Vogelbescherming Nederland. Hier vind je meer informatie over de vogel en kun je ook het geluid beluisteren.

Trefkans

Het trefkansoverzichtje geeft een indicatie van de trefkans per maand: hoe lichter de kleur blauw, hoe kleiner de kans om de soort in Nederland te zien. = niet aanwezig.

JAN FEB MAI APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Check

Kruis de vogels aan die je gezien hebt.

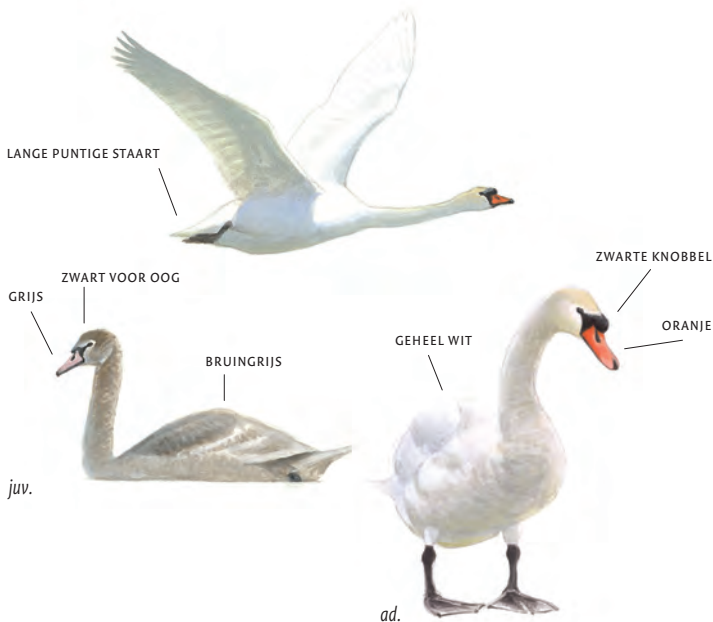
NIET-BROEDVOGELS (EXEMPLAREN)

uiterst klein aantal	1 - 100
zeer klein aantal	101 - 500
klein aantal	501 - 2.000
vrij klein aantal	2.001 - 10.000
vrij groot aantal	10.001 - 50.000
groot aantal	50.001 - 200.000
zeer groot aantal	200.001 - 1 miljoen
uiterst groot aantal	> 1 miljoen

© 2010 The Trustees of the British Ornithologists' Union

□ Knobbelzwaan *Cygnus olor*

vrij talrijke broedvogel | jaarrond aanwezig

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Herkening 125-155 cm. Zwarte knobbel op de snavel het grootst bij ♂. In rust sierlijk boven de rug gewelfde vleugels.

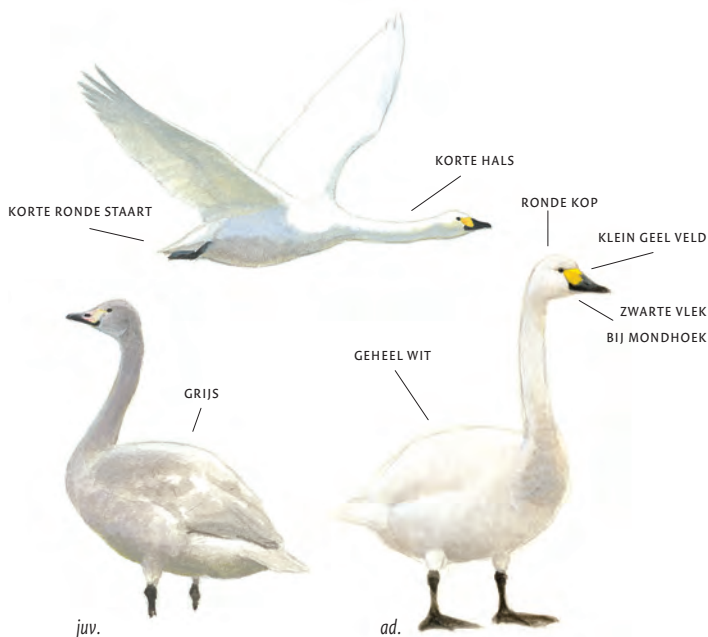
Gedrag Aanloop nodig voor de vlucht. Vliegt met uitgestrekte nek en trage, krachtige vleugelslag. Vleugels maken kenmerkend fluitend geluid.

Geluid Zwijgzaam, maar maakt in familieverband contactgeluidjes; kan bij nest dreigen met grommende en sissende geluiden.

Habitat In ondiep water, zoals sloten, vaarten, meren en rivieren, soms in stadsparken.

Kijktip In Nederland en Vlaanderen in de meeste stedelijke wateren aanwezig. In het najaar vaak in zeer grote groepen op de Veluwerandmeren te zien.

□ Kleine zwaan *Cygnus bewickii*

doortrekker en wintergast in vrij klein aantal

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Herkennen 115-117 cm. Duidelijk kleiner dan wilde zwaan, met proportioneel kortere nek, rondere kop en kleinere snavel; doet daardoor wat meer aan een gans denken. Zeer variabel geel patroon op snavelbasis, maar meestal ronder of vierkanter dan bij wilde zwaan.

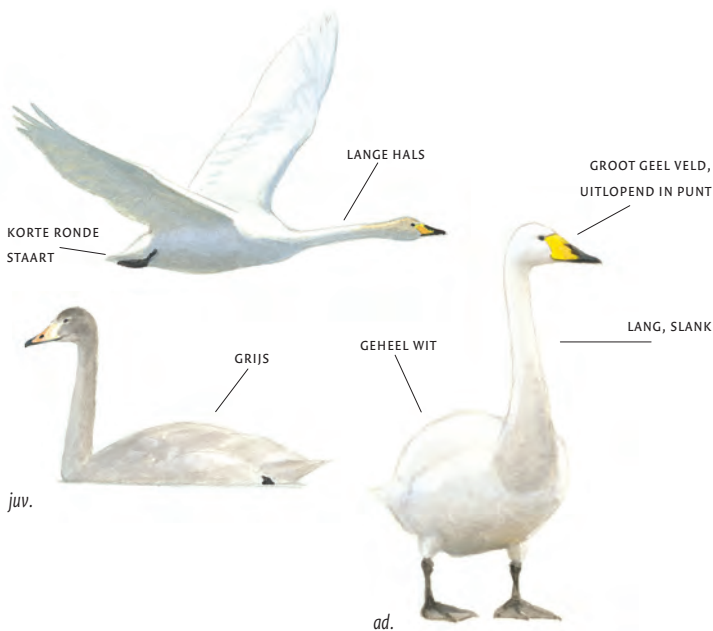
Gedrag In vlucht nek en lichaam korter dan bij wilde zwaan en vleugelslag aanmerkelijk sneller. Vliegt zonder vleugelgeruis.

Geluid Roep is een vol, verdragend *hoep, woep, hoep, hoep... woep...*, vaak tijdens de vlucht.

Habitat Laaggelegen weilanden, ondergelopen grasland, op kwelders en in waterbekkens.

Kijktip Voornamelijk in het noordelijke deel van Noord-Holland, de randmeren, de grote rivieren, de Zeeuwse delta en de Vlaamse kuststreek.

□ Wilde zwaan *Cygnus cygnus*

wintergast in vrij klein aantal

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Herkening 145-160 cm. Iets kleiner dan knobbelzwaan, duidelijk groter dan kleine zwaan. Vergeleken met kleine zwaan langer lichaam, langere vleugels, hoekiger kop, langere nek en geel op de snavel driehoekiger, niet afgerond. Snavel lijkt op afstand geel, bij kleine zwaan zwart.

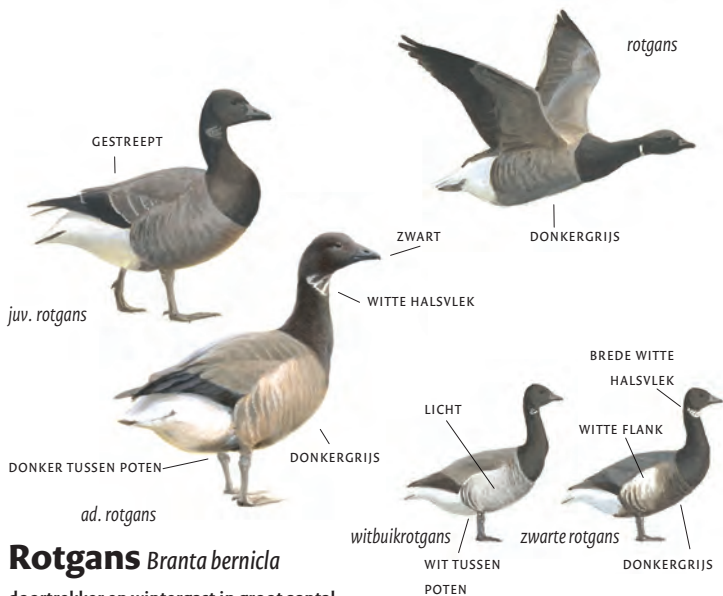
Gedrag Toont in vlucht zwaarder dan kleine zwaan, grotere kop, langzamere vleugelslag, langer lichaam en langere nek.

Geluid Roep meer trompetterend dan kleine zwaan. Trompettert veel tijdens de vlucht.

Habitat Vooral graslanden en akkers langs de grote rivieren.

Kijktip Flevoland en de noordelijke provincies.

Rotgans *Branta bernicla*

doortrekker en wintergast in groot aantal

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Witbuikrotgans *Branta hrota*

wintergast in uiterst klein aantal

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Herkening 56-61 cm. Van deze twee is de rotgans in Nederland de talrijkste. Onderdelen rotgans vrij donker gebandeerd en witbuikrotgans vrij licht (zeer lichte onderbuik). De zwarte rotgans, *Branta nigricans* is een zeldzame wintergast en is zeer donker met een opvallend witte flanktekening.

Gedrag Vliegt in golvende lijnformaties en minder vaak dan andere ganzen in V-formaties.

Geluid De roep is een in toonhoogte variërend 'r'rot, dat bij groepen klinkt als rumoerig gebabbel.

Habitat Buitendijkse kwelders en op weilanden en binnendijkse akkers.

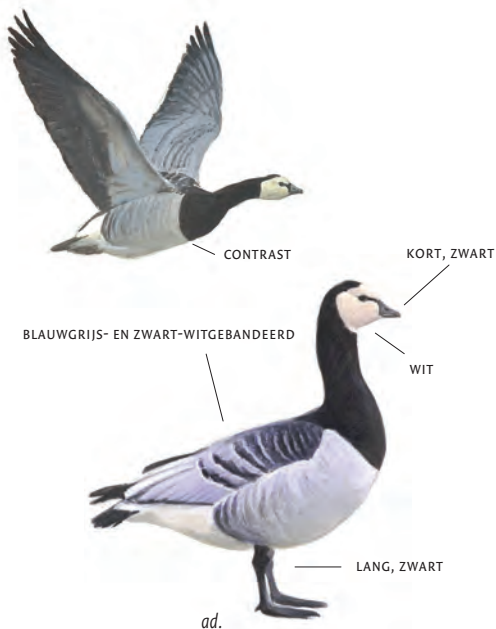
Kijktip Op Waddeneilanden in grote groepen, enkele vogels ook langs de Noordzeekust.

rotgans

witbuikrotgans

□ Brandgans *Branta leucopsis*

vrij talrijke broedvogel | jaarrond aanwezig | wintergast in zeer groot aantal

JAN FEB MAA APR MEI JUN JUL AUG SEP OKT NOV DEC

Herkenning 58-70 cm. Kleiner dan grauwe gans. Adult zwart, wit en grijs, met crèmewit gezicht met donkere teugelstreep tussen oog en snavel.

Gedrag Vliegen als de meeste ganzen over langere afstanden in V-formaties.

Geluid De roep is een hoge blaf, hoger dan van de meeste andere ganzen.

Habitat Weilanden, moerassen, wadden, kwelders en akkers.

Kijktip Oostvaardersplassen, vooral in de winter. Vormen tijdens foerageren op akkers en weilanden vaak dichte groepen.

Muskuseend

Cairina moschata

jaarvogel | uiterst schaarse broedvogel

- GEDOMESTICEERDE VORMEN MET VEEL WIT
- ♂ MET KNOBBELNAVEL
- GROTE EEND

Mandarijneend

Aix galericulata

jaarvogel | schaarse broedvogel |
wintervogel in klein aantal

- ♂ BONTGEKLEURD, ORANJE SIERVEREN
- ♀ LICHTE OOGSTREEP

♂

♀

Heilige ibis

Threskiornis aethiopicus

jaarvogel

- ZWARTE ONBEVEDERDE KOP
- WIT LICHAAM

-Flowers and the birds - 2010

Sovon

Alle vogels tellen

Elke vogel telt, tel met ons mee

Sovon brengt jaarlijks de vogelstand van Nederland in kaart. Doe ook mee en kijk welke vogeltelling bij jou past op sovon.nl/iktelmee

Foto's: Peter Eekelder

De grootste natuurfamilie van Vlaanderen

Natuurpunt is een onafhankelijke natuurvereniging die al meer dan 50 jaar planten, dieren en hun natuurlijke omgeving beschermt in Vlaanderen. Gesteund door meer dan 100.000 leden zetten 6.000 vrijwilligers en 450 professionele medewerkers zich dagelijks in om bedreigde planten, dieren, biotopen en landschappen te beschermen. Daartoe kopen en beheren we honderden natuurgebieden, brengen we de staat van de natuur in kaart en treden we in dialoog met beleidsmakers. We brengen mensen in contact met de schoonheid en kennis over de natuur via vorming en publieksacties. Jaarlijkse verwelkomen we meer dan 2 miljoen bezoekers in onze natuurgebieden. Natuurpunt beheert 500 natuurgebieden met een oppervlakte van 23.000 ha.

Ook jij kan de natuur een handje toe steken door je aan te sluiten bij de grootste natuurfamilie van Vlaanderen. **Voor slechts 27 euro word je lid van Natuurpunt en steun je de natuur in Vlaanderen.**

Als nieuw lid ontvang je bovendien:

- Onze fraaie **Natuur.gids** als welkomstgeschenk, met 40 uitgestippelde wandelingen en fietstochten in de mooiste natuurgebieden in België.
  - Vier keer per jaar krijg je ons boeiende ledenmagazine **Natuur.blad** over de natuur in Vlaanderen. Via het tijdschrift van de lokale Natuurpunt afdeling ontvang je bovendien extra informatie over de natuur in jouw buurt.
  - Daarnaast geniet je heel wat voordelen, in de Natuurpunt webwinkel en bij onze partners.
-

- Voor meer informatie over het voorkomen van soorten in België ga je naar: **waarnemingen.be**
- Meld je als lid aan bij **natuurpunt.be** en geniet nog meer van de natuur.
- Volg Natuurpunt op **facebook.com/natuurpunt**

Register

- Aalscholver | 95
Alk | 133
Amerikaanse smient | 306
Amerikaanse wintertaling | 306
Appelvink | 287
-
- Baardman | 218
Beflijster | 253
Bergeend | 34
Bijeneter | 183
Bladkoning | 229
Blauwborst | 262
Blauwe kiekendief | 166
Blauwe reiger | 87
Blonde ruiter | 307
Boerenzwaluw | 224
Bokje | 129
Bontbekplevier | 102
Bonte kraai | 207
Bonte strandloper | 117
Bonte vliegenvanger | 264
Boomklever | 247
Boomkruiper | 249
Boomleeuwerik | 219
Boompieper | 280
Boomvalk | 196
Bosgors | 312
Bosrietzanger | 241
Bosruiter | 127
Bosuil | 180
Braamsluiper | 235
Brandgans | 16
Breedbekstrandloper | 113
Brilduiker | 30
Bruine boszanger | 309
Bruine kiekendief | 165
Buidelmees | 211
Buizerd | 174
-
- Casarca | 35
Cetti's zanger | 226
Chileense flamingo | 52
- Cirlgors | 311
-
- Dodaars | 53
Draaihals | 185
Drieteenmeeuw | 140
Drieteenstrandloper | 116
Duinpieper | 279
Dwerggans | 24
Dwerggors | 312
Dwergmeeuw | 143
Dwergster | 153
Dwerguil | 309
-
- Eider | 27
Ekster | 201
Engelse kwikstaart | 273
Europese flamingo | 52
Europese kanarie | 298
-
- Fazant | 50
Fitis | 232
Fluiter | 230
Frater | 292
Fuut | 55
-
- Gaai | 202
Geelgors | 304
Geelpootmeeuw | 148
Gekraagde roodstaart | 266
Gele kwikstaart | 274
Geoorde fuut | 57
Gestreepte strandloper | 307
Gierzwaluw | 64
Glanskop | 217
Goudhaan | 209
Goudplevier | 100
Goudvink | 289
Grasmus | 236
Graspieper | 281
Graszanger | 245
Grauwe fitis | 309
Grauwe franjepoot | 120
- Grauwe gans | 20
Grauwe gors | 302
Grauwe kiekendief | 167
Grauwe klauwier | 199
Grauwe pijlstormvogel | 79
Grauwe vliegenvanger | 259
Griel | 307
Grijskopspecht | 186
Groene specht | 187
Groenling | 290
Groenpootruiter | 125
Grote barmsijs | 294
Grote bonte specht | 190
Grote burgemeester | 151
Grote Canadese gans | 18
Grote gele kwikstaart | 275
Grote jager | 139
Grote karekiet | 244
Grote kruisbek | 296
Grote lijster | 258
Grote mantelmeeuw | 152
Grote pieper | 278
Grote stern | 161
Grote zaagbek | 32
Grote zee-eend | 28
Grote zilverreiger | 89
Grutto | 108
-
- Halsbandparkiet | 192
Havik | 169
Hazelhoen | 49
Heggenmus | 270
Heilige ibis | 314
Holenduif | 59
Hop | 182
Houtduif | 60
Houtsnip | 130
Huismus | 271
Huiszwaluw | 225
-
- IJsvogel | 184
Indische gans | 313
-
- Jan-van-gent | 93
-
- Kanoet | 111
Kauw | 204
Keep | 285
Kemphaan | 112
Kerkuil | 175
Kievit | 104
Klapkester | 200
Klein waterhoen | 69
Kleine alk | 134
Kleine barmsijs | 293
Kleine bonte specht | 191
Kleine burgemeester | 150
Kleine jager | 137
Kleine karekiet | 242
Kleine mantelmeeuw | 146
Kleine plevier | 103
Kleine rietgans | 19
Kleine strandloper | 119
Kleine vliegenvanger | 263
Kleine zilverreiger | 90
Kleine zwaan | 13
Kleinst waterhoen | 70
Kleinste jager | 136
Kluut | 98
Kneu | 291
Knobbelzwaan | 12
Koekoek | 65
Koereiger | 86
Koolmeeuw | 142
Kolgans | 23
Koolmees | 213
Koperwiek | 257
Korhoen | 48
Kortsnavelboomkruiper | 248
Kraanvogel | 73
Krakeend | 42
Kramsvogel | 255

- Krekeltzanger | 310
 Krombekstrandloper | 114
 Krooneend | 36
 Kruisbek | 295
 Kuifaalscholver | 94
 Kuifduiker | 56
 Kuifeend | 38
 Kuifleeuwerik | 221
 Kuifmees | 214
 Kwak | 85
 Kwartel | 47
 Kwartelkoning | 67
-
- Lachstern | 154
 Lepelaar | 91
-
- Mandarijneend | 314
 Matkop | 216
 Meerkoet | 72
 Merel | 254
 Middelste bonte specht | 189
 Middelste jager | 138
 Middelste zaagbek | 33
 Morinelplevier | 101
 Muskuseend | 314
 Nachtegaal | 261
 Nachtzwaluw | 63
 Nijlgans | 25
-
- Nonnetje | 31
 Noordse kwikstaart | 273
 Noordse nachtegaal | 311
 Noordse pijlstormvogel | 80
 Noordse stern | 160
 Noordse stormvogel | 78
 Notenkraker | 203
-
- Oehoe | 181
 Oeverloper | 122
 Oeverpieper | 283
 Oeverzwaluw | 223
 Ooievaar | 82
 Orpheusspotvogel | 240
 Ortolaan | 303
-
- Paapje | 267
- Paarse strandloper | 118
 Pallas' boszanger | 228
 Papegaaiduiker | 132
 Parelduiker | 75
 Patrijs | 51
 Pestvogel | 246
 Pijlstaart | 45
 Pimpelmees | 212
 Poelruiter | 126
 Pontische meeuw | 149
 Porseleinhoen | 68
 Purperreiger | 88
 Putter | 297
-
- Raaf | 208
 Ransuil | 178
 Regenwulp | 106
 Reuzenster | 155
 Rietgors | 305
 Rietzanger | 243
 Ringmus | 272
 Rode wouw | 171
 Roek | 205
 Roerdomp | 83
 Roodborst | 260
 Roodborsttapuit | 268
 Roodhalsfuut | 54
 Roodhalsgans | 17
 Roodkeelduiker | 74
 Roodkeelpieper | 282
 Roodkopkluwier | 308
 Roodmus | 288
 Roodpootvalk | 194
 Roodstuitzwaluw | 309
 Rosse franjepoot | 121
 Rosse grutto | 109
 Rosse stekelstaart | 313
 Rotgans | 15
 Rouwkwikstaart | 277
 Roze spreeuw | 310
 Ruigpootbuiserd | 173
 Ruigpootuil | 177
-
- Scholekster | 96
 Siberische tijftjaf | 312
 Sijts | 299
- Slangenarend | 164
 Slechtvalk | 197
 Slobeend | 41
 Smelleken | 195
 Smient | 43
 Sneeuwgorst | 300
 Snor | 238
 Sperwer | 168
 Sperwergrasmus | 310
 Spotvogel | 239
 Spreeuw | 251
 Sprinkhaanzanger | 237
 Staartmees | 227
 Stadsduif | 58
 Steenloper | 110
 Steenuil | 176
 Steltkluit | 97
 Steppekiekendief | 308
 Stormmeeuw | 145
 Stormvogeltje | 77
 Strandleeuwerik | 222
 Strandplevier | 105
-
- Tafeleend | 37
 Taigaboomkruiper | 248
 Taigarietgans | 21
 Tapuit | 269
 Temmincks strandloper | 115
 Terekrutter | 307
 Tijftjaf | 231
 Toendarietgans | 22
 Topper | 39
 Torenvalk | 193
 Tuinfluiter | 234
 Tureluur | 128
 Turkse tortel | 62
-
- Vaal stormvogeltje | 77
 Vale pijlstormvogel | 306
 Veldleeuwerik | 220
 Velduil | 179
 Vink | 286
 Visarend | 162
 Visdief | 159
 Vorkstaartmeeuw | 141
 Vuurgoudhaan | 210
- Waterhoen | 71
 Waterpieper | 284
 Waterral | 66
 Waterrietzanger | 310
 Watersnip | 131
 Waterspreeuw | 252
 Wespendif | 163
 Wielewaal | 198
 Wilde eend | 44
 Wilde zwaan | 14
 Winterkoning | 250
 Wintertaling | 46
 Witbandkruisbek | 311
 Witbuikrotgans | 15
 Witgat | 123
 Witoogeed | 306
 Witstuitbarmsijs | 311
 Witte kwikstaart | 276
 Witvleugelstern | 157
 Witwangstern | 156
 Woudaap | 84
 Wulp | 107
-
- Zanglijster | 256
 Zearend | 170
 Zeekoet | 135
 Zilvermeeuw | 147
 Zilverplevier | 99
 Zomertaling | 40
 Zomertortel | 61
 Zwaangans | 313
 Zwarte ibis | 92
 Zwarte kraai | 206
 Zwarte mees | 215
 Zwarte ooievaar | 81
 Zwarte roodstaart | 265
 Zwarte ruiter | 124
 Zwarte specht | 188
 Zwarte stern | 158
 Zwarte wouw | 172
 Zwarte zee-eend | 29
 Zwarte zeekoet | 308
 Zwarte zwaan | 313
 Zwartkop | 233
 Zwartkopmeeuw | 144

Meer weten over vogels?

Minigids Vogels van Nederland en België

Handige uitvouwkaart, geïllustreerd door Elwin van der Kolk

Handboek Vogels van Nederland en België

Hét standaardwerk voor iedere vogelaar, met heel veel achtergrondinformatie.

Vogels verrassend vlakbij

Een vrolijke vogelgids voor alle natuurliefhebbers! Met verrassende vogelweetjes, kijktips en inspiratie om naar buiten te gaan.

